

PRIMORSKA DELAVSKA ENOTNOST

GLASILO ENOTNIH SINDIKATOV ZA SLOVENSKO PRIMORJE IN TRST

Leto 1., šte. 3 - Cena 4 lire

TRST, torek, 18. decembra 1945

Uredništvo in uprava: Via Monfort 3
tel. 29-206. — Rokopisi se ne vračajo.

Delovno ljudstvo in svetovna varnost

V reakcionarnih vrstah opažamo vedno večjo negotovost, ki zadnje čase meji že na nerazodetost. Ta okolnost jasno kaže, da se denarni močniki, delovni, izkoriščevalci, skratka vsi prokuristi, elementi, ki jih delovno ljudstvo zelo dobro pozna in ki predstavljajo jedro reakcije, zavedajo, da se bori za njihovo neopracovano, nesocialno privilegije nahaja v jaku kritičnem položaju. Njehova nerazodetost je zavlela že tako velik razmah, da ne vedo več, kaj pomeni delajo napake za napake.

Na eni strani bi vsekakor hoteli še nadalje ohraniti svoje položaje in možnosti na daljnem izrabljanju delovnega ljudstva. Po drugi strani pa izgubljajo razodetost v taki meri, da jim to ne more biti v čast. Pri tem počenjajo tako zlonamerna in zahrbitna dejanja, ki niso niti dostojna človeka, še manj pa v njihovo lastno „korist“. Poleg tega pa s svojo nestvarno borbo zasledijo javnega življenja ustvariti take pogoje, ki na noben način ne morejo biti trdni temelji za svetovno varnost in boljše ureditev človeške družbe. Ta se mora oslanjati na mirno sožitje med narodi, braniti interese delovnega ljudstva in kazni razumevanje za socialno pravičnost in za ustvarjanje dela.

Ti reakcionarni so pričeli načrtno razbijati enotnost delovnega ljudstva, ker so s tem želeli zavarovati svoje egoistične položaje in prednosti. Pri tem pa so nameravali složenost delovnega ljudstva, ki je tako dozorilo in spoznalo svoje koristi, da jih zna še sam braniti in se zanje tudi boriti. Ta odpor ljudskih množic je tako odločen, da je vir reakcije iz ravnotežja. Protijudski elementi izgubljajo razodetost in obrekujejo. Doba načrtnega razbijanja naše enotnosti je bila za nas nevarna, ker so se pri njihovih poizkusih posluževali vseh lokavosti in podlih sredstev. Protijudski elementi so izgubili kontrolo nad svojimi živci in bruhanje blata in bes na mirujočim, ustvarjanem, demokratskem naprednem delovnem ljudstvu, na napore tistega ljudstva, ki so ga zatirali. To ljudstvo je v svoji težnji po svobodi in boljši bodočnosti pokazalo svojo moč in močnejšo poštenost v borbi proti fašističnemu nacizmu in se ni pri tem ustrojilo nobenim žrtvam. S tem je delovno ljudstvo brez besedičenja in sarkastična dokazala, da mu je skupna zavezanost stvar dejanske potrebe in nujnosti, ne pa vprašanje koristnosti ali pa oportunitizma.

Bijavajo bes, ker jim ni prav, da se stvari vedno bolj urejajo, ker se s tem kontrola lajša in ima ljudstvo s spoznavanjem vedno večjo možnost vpogleda v bistvo dogodkov in njih dogajanja. Namen protijudskih elementov je vedno bil ustvarjati nejasne položaje in vnašati čimveč zmešnjav in nejasnosti v dogodke. Iz tega razloga so vedno podpirali vse kar je povzročalo nacionalno, versko in socialno razcepitve njihov edini namen je bil, čim lažje obvladati položaj. Zelo preprosto je, brez pravice razumevanja za veličino današnje socialne preobrazbe, trditi, da je nekaj pretirano ali pogrešno v tem ali onem smislu, pri tem pa namenoma pozabljati važnost pravega bratstva med narodi, verske strpnosti in socialne demokratične načeli, ki so najoslednejši temelji svetovne varnosti. Naloga nas vseh je, da na vseh poprikih življenja odstranimo vse razloge medsebojne mržnje, ki niso in ne bodo nikdar služili koristim delovnega ljudstva. Pri tem moramo biti brez kompromisov in dosledni ter ne smemo dopuščati, da nas zavajajo s površnimi oboževanji, s katerimi poskušajo škodovati našim interesom in napredku. Saj mi vendar želimo doseči socialno pomirjenje in blaginjo v svetu. Le-to lahko udrži svetovno varnost. Razumljivo je, da ne bomo pri teh naporih nikdar sentimentalni in homo vedno preprečevali vse protijudske poizkuse privilegiranih slojev, katerih izjemni položaji izvirajo iz starih krivičnih gospodarskih sistemov in zastarelih socialnih pojmov.

Ona pa, ki ne delajo v interesu najširših delovnih slojev, razkinkajo delovno ljudstvo samo in razvoj dogodkov. Temu bodo sodelovali kot prej morali podležiti. Pri tem razvoju niso bili uničevalna sredstva, pa naj se imenujejo kakorkoli, nikdar tako važna kakor ustvarjalni duh. Čim bolj ta duh predstavlja koristi delovnega ljudstva, tembolj temeljito gradi in ureja človeško družbo.

Mnogi privilegiranci se tolažijo s trditvijo, da se zgodovina ponavlja. Razumemo jih, prav dobro in vemo, kaj bi radi s tem priklicali. Hoteli bi, da jim zasijejo solnce, zanje zelo ugodni časi. Pri tem pa se grenko varajo. Zgodovina se ne ponavlja, po navljajo se lahko le posredni ponavljanja in še ti navadno le na površini, ne pa v svojem bistvu. Zgodovina nam kvečjemu nudi izkušnje, katerih se se v zgodovini vedno posluževali le socialno in gospodarsko šibkejši, zatirani in izrabljeni sloji. Iz tega zgodovinskega zaklada izkustev drapamo naša spoznanja in nauke ter z njimi krepiamo našo odločnost v borbi za pravičnostno prihodnost. Zato smo bili, če bi vsa ta izkušnja ne zadostovala človeškemu razumu in ustvarjalnemu duhu in bi morali z novim besenjem in razdejanjem iskati no vih izkustev, da bi vendar nekoč dosegli pravi smoter in družbeni red.

Zato mora biti naše delo in udejstvovanje še bolj temeljito in dosledno. Vsi naši naporji morajo biti osredotočeni v to, da dosežemo tako ureditev, ki bo izključevala potrebo po novih, dopolnilnih izkustvih. To pa bomo dosegli edino le takrat, če bomo z dejanji, ne pa le z besedičenjem odstranili vse nacifistične nevarnosti in ostanke, katerih se ne želimo več vedno dovoliti. Zavedamo se dobro naše odgovornosti za bodoči razvoj dogodkov, zato ne bomo mirovali, dokler ne bodo odstranjeni vse nevarnosti, ki še vedno kvarijo in zastrupljajo medzavezniške odnose in napredke. Dokler ne zavladajo v svetu prava demokratska vzdušja, naša čujnost in delavnost ne bosta dopustili.

Najvišji cilj delovnega ljudstva je svetovna varnost v vsej veličini svojega pravega pomena, katerega ne bomo nikdar ustili potvarjati. Svetovno varnost bomo dosegli le z marljivim čuvanjem interesov delovnega ljudstva. Te interese bomo zaščitili s pravično socialno in gospodarsko ureditvijo. Pri vsem tem na bomo upoštevali in ščitili vedno le koristi skupnosti, nikakor pa ne interese posameznikov, še najmanj pa privilegijev.

Prepričani smo, da bodo naše pravično stremiljenje podprli tudi zavezniki, ko bodo spoznali ogabno igro reakcije.

Iz federativne ljudske republike

Kolektivne pogodbe v Jugoslaviji

Splošno načelo pravice demokratičnih delavcev je v tem, da mora vsak živeti od svojega dela ne pa od izkoriščanja svojega bližnjega. To načelo potrjuje tudi geslo: dajte želanju onemu, ki obdeluje.

Jugoslavija je dosegla ta cilj. Če pa je delavstvo dobilo priznanje svojih pravic, je obenem prevzelo nase tudi državljanske dolžnosti. Delavci tvorijo državo, zato pa morajo tudi skrbeti za to državo, ki je njihova last in predstavlja skupnost delavskih interesov. Kot ima vsak poseben delavec osebno pravico in dolžnost, da mu bo čim boljše, tako imajo tudi vsi delavci skupaj iste pravice in dolžnosti, da bo vsem dobro. Da bi to dosegli, je potrebno povečati proizvodnjo v čim večji meri, kajti le v izobilju je blaginjava in moč države kot skupne velike družine.

Kolektivne pogodbe se oslanjajo na splošno gospodarsko stanje države. Višina mezd, delovni čas ter splošni delovni in življenjski pogoji niso več odvisni od milosti delodajalca. To je odvisno le od splošnega ljudskega bogatstva, države. Ker je država popolnoma porušena in ljudska imovina uničena, se začnejo ne predvideva letni odmor. Toda kasneje, ko bo država popolnoma bogata in s tem ljudstvo bodo postajali boljši tudi pogoji dela in odnosa. Pri nas se delavci borijo za namestitve, jugoslovanski delavci skrbijo za čim večjo aktivnost in proizvodnjo. Osnovna plača je dovoljna za pošteno življenje, vendar pa bo naknadno nagraden oni, ki bo pokazal boljše uspehe v svojem delu. Odrejene so norme za normalno delo, t. j. kar vsak delavec mora doseči pri normalnem delu. Kdor pa preseže to normo, se proglasi za udarnika in dobi tudi posebno, večjo nagrado. Za udarnika se smatra delavec ali nameščenec, ki s svojimi izumi izpopolnjuje stroje, orodja ali tehnološke procese in s tem omogoči povečanje proizvodnje, kakor tudi delavec, ki s svojim marljivim delom stalno prekršuje normo za najmanj 5 odstotkov, ali pa, ki vrši tudi kvaliteto dela.

Jasno je, da ima delavski razred kot proizvajalec tudi celo vrsto pravic. Pred vojnjo so bili delavci v Jugoslaviji prepuščeni na milost in nemilost svojemu delodajalcu v pogledu sprejema in odpustanja z dela.

Danes imajo sindikalne organizacije pravico preprečiti sprejemanje in odpustanje delavcev, če je za to dovolj razlogov. Za enako delo dobijo žene in moški enako nagrado. Porodnice in dojenčke so posebno zaščitene, ravno tako tudi otroci, ki se nametajo v vrstah. Podjetja morajo skrbeti za lokalne in opremo delavskih menz, zdravstvenih, kulturnih in telesnih vzgojnih delavskih organizacij. Delavci imajo pravico na brezplačno strokovno tečaje in šole, delavska mladina pa ima zagotovljeno strokovno šolanje v šolah ali tečajih ter tudi ob tem času dobi plačo, kot bi bilo na dan. Stari način, da se delavci držijo na dolgi preiskusni dobi, je odstranjen ter se s tem popravi velika krivica, ki so jo delavstvu prej prizadevali delodajalci. Podjetja so obvezna skrbeti za delavsko sigurnost in zdravje. Ljudska oblast pa vedno podpira delavstvo v njegovih pravicah ter skrb, da sindikalno delovanje nemoteno napreduje.

Razen pravic imajo delavci in sindikalne strokovne organizacije tudi svoje dolžnosti v procesu proizvodnje. Ravno tako so dolžni tudi dolžnosti uprave podjetja. Kolektivne pogodbe omogočajo na ta način organizacijo in razdelitev dela v podjetju. Događali so se primeri, da so uprave tovarnih prepuščale sindikalni organizaciji mnogo kompetence same uprave, kar je obteževalo organizacijo dela in imelo za posledico zmanjšanje proizvodnje. Z novo kolektivno pogodbo se obvezuje točno tudi podjetje, da mora skrbeti za vsjo organizacijo dela tako, da bi se proizvajalo čim več in v najkrajšem času z najmanjšim možnim trudom.

Delavci se obvezujejo potem svoje sindikalne organizacije, da bodo skrbeli, da se ne bodo razmetavale surovine, orodje in stroji, da bodo pomagali upravi podjetja.

Borba za življenske pravice

Stavka delovnega ljudstva Trsta za najosnovnejše kulturne pravice

Dolga in krvava so bila leta vojne bremenja v svetu. Nacifistični teror je dolga stotina ljudske množice in oviral njihovo demokratično razpoloženje na vseh poprikih javnega življenja. Ves svet se je zgrajal nad zatiranjem najosnovnejših pravic, predvsem pa nad zatiranjem kulturne udejstvovanja pri izživljanju pedolnih narodnostnih skupin. Najosnovnejše pravice kulturnega življenja najširših ljudskih množic so bile sistematično in brutalno zatirane.

Delovno ljudstvo Slovenskega Primorja s Trstom in Istro je v svojem kulturnem življenju še mnogo bolj trpelo. Zaredi svojega neprestanega boja, ki traja že 25 let, boja s protidemokratskimi silami, v borbi za pravičnost in kulturno svobodo, je doprineslo tak delež v borbi vseh svobodoljubnih narodov proti barbarstvu, da si je pred vsem svetom zaslužilo vsaj pravico svobodnega izražanja v materinem jeziku.

Pet in dvajset let in še več je narod Slovenskega Primorja s Trstom in Istro trpel. Dobrih pet in dvajset let so delovne ljudske množice le pokrajine bile zalirane in so vodile stalno borbo za velike demokratične svobode. Vodile so borbo za tiste svobode, za katere so se veliki zavezniki borili v tej svetovni vojni.

Neizmerno je bilo zaupanje našega ljudstva v veliko zavezniki stvar. Ta njegova predanost se je zlo silovitostjo in nepokvarjenostjo izražala v delih in žrtvovanju za časa osvobodilne borbe.

Bilo je prepričano, da bodo zavezniki izpolnili vse, kar so z medsebojnimi dogovori potrdili v mednarodnih pogodbah za časa zadnje svetovne vojne. Zato so zaupali in so neslišno žrtvovali vse, samo da se izpolnijo njihove sanje. Borba za zavezniki stvar je bila borba za njihove pravice!

Zato razumemo njihovo bol, ker so z ukinitvijo „Primorskega dnevnika“ s strani ZVU izgubili svoje glasilo. Glasilo, na katerega so tako zelo navezani, ker so se za njega borili dobrih pet in dvajset let. Glasilo, ki je izraz njihovega skromnega kulturnega izživljanja, na katerega so zelo ponosni.

Če upoštevamo vse te okoliščine, razumemo prav dobro njihovo razpoloženje in njih občutke. Zato nas niti malo ne čudi, da so zadnji četrti ob 10. uri dopoldne vsi delavci v tovarnih prenehali z delom v znak protesta. Njihova stavka za kulturne pravice je trajala četrta ure. Slovensko-italijanska antifašistična unija pa je v petek zvečer proglasila splošno stavko v znak protesta proti ustavitvi slovenskega ljudskega glasila. Stavka za osnovne kulturne pravice najširših ljudskih množic, katero so podprli tudi Enomi sindikati, je trajala vse soboto. Stavka je postala disciplinirano in v enem duhu, kakršnega splošno navajajo le pri delovnem ljudstvu, ki se zna dosledno in dostojanstveno boriti za svoje pravice. Pri tej stavki smo ponovno opazili, da je tržaško delovno ljudstvo slovenske in italijanske narodnosti prbižito z idejo bratstva in solidarnosti v borbi za najosnovnejše kulturne in demokratične pravice. Delovni proces je bil ta dan prekinjen — vsi obrati so počivali.

Kakor smo občeli, je prišlo do suspenziranja zaradi članka v „Primorskem dnevniku“, v katerem se kritizira vodstvo organizacije slovenskega šolstva pod Zavezniki vojaško upravo, ki je sestavljeno tudi iz bivših nacifističnih sodelavcev iz Slovenije. Verjetno je prišlo do imenovanja takih oseb zaradi nesporazuma in pomanjkljivosti podatkov s strani Zavezniki vojaške uprave.

Delovno ljudstvo te pokrajine se je nad pet in dvajset let borilo proti fašizmu. Dokazalo je pri tem tako doslednost, ki nas prepričuje o njegovi neomajni pripravljenosti boriti se vse do teje, dokler ne bodo odstranjeni iz vseh položajev vsi nacifistični in kolaboracionistični elementi, ki povzročajo zastrupljanje medzavezniških naporov in odnosov.

Luis Saillant obiskal Atene
ATENE. — Generalni tajnik svetovne sindikalne federacije Luis Saillant je obiskal Atene, kjer se je zadržal 2 in 3. decembra. Ob tej priliki je imel sestanek, na katerem je govoril zastopnikom krajevnih sindikatov. V svojem govoru je poudaril, da meljna načela izjave svetovne sindikalne federacije in našel pogoje, pod katerimi bi

podprli prvih partizanov prehajajoč današnji zgodovinski slovenski in vseh jugoslovanskih narodov kot legendarno dejanje. Začetno partizanstvo je zahtevalo težkih naporov in žrtv, ki so bile včasih brezmejne. Slovensko delavstvo se je v tem boju znalo do kraja povezati z delovno inteligenco, slovenskim kmeti in vsemi ostalimi zavednimi Slovenci. V prvi vrsti partizanskih bojev leta 1941. je bilo treba vzdržati napore, ki so jih zmogli samo trdni in prekaljeni borci, pripravljeni na najtežje žrtve. Taka je bila enotna vloga slovenskih delavcev v prvih partizanskih edinah.

Ze kmalu v začetku osvobodilnega boja je bila organizirana „delavska enotnost“ — prvi začetek enotne strokovne organizacije. „Delavska enotnost“ je organizacija, ki je združila vse borbene delavce in odpravila razcepljenost delavskih vrst. „Delavska enotnost“ je razbila fašistično organizacijo, ki so jo organizirali italijanski osvoboditelji v Ljubljani, razbila je tudi hitlerjanske organizacije po celotni, ki so delala za Nemce. Zaradi enotnega delavskega nastopa je slovensko delavstvo odbilo vse fašistične poizkuse, da bi ustvarili profesionalne organe zločince. Fašistične organizacije niso mogle dobiti nobene umožne osnove in so se popolnoma razbile. Zdrav delavski nastop je razbil vse poizkuse in jih v teku boja odstranil.

„Delavska enotnost“ je imela v industrijskih podjetjih v prvi vrsti namen aktiv

da bi ono bilo čim bolj rentabilno. Oni so odločajo z upravo, da bi dosegli kar je v skupnem interesu. Uprava tovarne ni dovolj zaprta v svojih uradih, temveč mora dovoliti vpogled v svoje poslovanje tudi delavstvu. Delovna disciplina je pa nujen pogoj za doseglo boljše in večje proizvodnje, zato morajo tudi delavci skrbeti, da bo vladača v podjetju vzorna disciplina.

Delavci imajo svoje sindikalne konference, na katerih razpravljajo o svojih delavskih problemih in o delovanju uprave tovarne. Vsako pomanjkljivost v delu tovarniške uprave ali njeno nezadostno zanimanje za vse delavske pravice kakor tudi za interese proizvodnje, se postavlja na dnevni red ter se preverja o določenih ukrepih. V primeru napak uprava je pokliceno na odgovornost. Ne sme se zgoditi, da tovarna nima dovolj dela ali nekvalitetno delo, ker to predvsem ogroža njen obstoj, kvartirno produkcijo ter postavlja delavstvo pred nevarnost, da mora nekakega dela tovarna prenehati z delom. To bi bilo na škodo države in delavcev — država ne bi imela dovolj proizvodov, a delavci bi ostali brez dela. To se ne sme zgoditi; za to so odgovorni toliko delavci kolikor uprava tovarne.

To je cilj, h kateremu težimo tudi mi, primorski in tržaški delavci. Mi zahtevamo pravično, zanimati se za vse probleme, ki so v zvezi s proizvodnjo, da si tako zagotovimo delo, plačo in socialne pravice, zanimaji pa, da nam bo dana možnost, ponovno zgraditi novo industrijo, naše vasi, naš promet in sploh naše gospodarstvo, ki bi nam omogočilo pošten zaslužek in boljšo bodočnost. Zato smo se borili in zato imamo do tega tudi pravico. Vendar se zavedamo, da nam to zagotovi le ljudska oblast, ki bo podpirala naše težnje in ki je nujen predpogoj vsega našega političnega, kulturnega in socialnega napredka.

Predvsem pa enotnost in delavska solidarnost ne glede na narodnost; Kot v narodno osvobodilni borbi, tako naj bo tudi v obnovitveni borbi!

mogla grška sindikalna federacija pristopiti v svetovno sindikalno federacijo. Predstavnik vseh smeri grškega sindikalnega gibanja so sprejeli te pogoje ter so podpisali dogovor s katerim so se obvezali, da bodo spoštovali rezultate volitev v upravo splošne delavske federacije v Grčiji. Nadalje so se obvezali, da bodo zagotovili svobodo zastopstev organizacij v federaciji, svobodo diskusije ter načelo odgovornosti uprave pred kongresi in konferencami, kakor tudi, da bodo sestavili pravilnik federacije v skladu z načeli svetovne federacije. Grški sindikati se obvezujejo, da se bodo podredili odločitvi odbora svetovne sindikalne federacije, ki bo sestavljen iz štirih oseb, zastopnikov največjih svetovnih sindikatov, in to v primeru različnega mišljenja med člani zastopnega vodstva federacije.

Saillant je tudi obiskal ministrskega predstavnika, s katerim je obravnaval možnosti organiziranja razstava Francoskega sveta roročnega gibanja odpora v Atenah.

Iz Aten je Saillant odpotoval v Rim.

Razdiralna akcija Juljskih sindikatov se nadaljuje

Po tržaških tovarnih širijo okrožnice, v katerih navajajo sledeče: „Vsem podrejenim čuvarjem pošiljamo na znanje popoln prepis okrožnice, ki jo je sprejel ta urad skupno s pozivom CLN. To okrožnico je izdala „Splošna italijanska konfederacija dela.“

„Sindikati obitinskih nameščenecv, pripadnikov Italijanske splošne konfederacije dela.“

Posiljamo poziv, naslovljen na CLN Juljske krajine, Italijanom, za nacionalno podpisovanje v korist obrambe naše pokrajine.

Upravni odbor našega sindikata smatra kot svoj dolžnost, pozvati svoje članke, da blebiscitarno pristopijo k tej iniciativi. Zneski gredo od 100 lir dalje. Da bi se omogočilo podpisovanje vsem našim članom, je dosegel naš upravni odbor pri Cassa di Risparmio v Trstu, da znesek plačuje v petih mesečnih obrokih itd.

Ali je res mogoče, da italijanska splošna konfederacija dela pošilja take okrožnice Juljskim sindikatom?

Če je tako, ni to nikakor dostojna, niti pravno opravičljiva akcija, ki jo je treba obsoditi in pozvati na mednarodno odgovornost. Kajti na ta način bi se vse-

kakor kršile vse mere, ki odločajo, da se Juljska krajina smatra kot sporno ozemlje, ki čaka, da se njena pripadnost določi na mirovni konferenci. Zato se jugoslovanske in italijanske institucije ne morejo svojevolično vmesavati v vprašanje notranje ureditve Juljske krajine. Razen tega ni za take zadeve kompetentna delavska organizacija kot je CGIL. Če bi hotelo enako sklepati slovensko delavstvo, bi tudi ono moralo pričeti z enako samovoljno akcijo.

Dejstvo pa je, da decembra drugo. Jugoslovanska delavska strokovna organizacija se ne meša v podobne zadeve. Delavstvo Juljske krajine je v ogromni večini organizirano v Enotnih sindikatih ne glede na narodnost. Borili so se za svoje sindikalne pravice v združenih frontah. Ta fronta je tako močna, da Juljske sindikate lahko gleda z viška.

Juljski sindikati bi hoteli razcepiti našo enotnost, kajti to je cilj njihovih podlih spletk. Mi pa se dobro zavedamo, da so v preteklosti enake sile rodile fašizem ter smo morali mnogo žrtvovati, da bi se jih osvobodili. Ravno zato, ker se tega zavedamo, smo vedno bolj čvrsti in enotni, naše vrste pa so vedno številnejše.

Vendar pripominjamo, da ne verujemo, da se CGIL meša v take zadeve ter upamo, da bomo v kratkem prejeli njeno uradno poročilo o tem.

Obisk angleških sindikalnih voditeljev na Dunaju

DUNAJ. — Skupina petih angleških sindikalnih voditeljev je prišla iz Prage na Dunaj, da bi proučila avstrijske delovne prilike ter se porazgovorila z voditelji avstrijskih sindikatov.

V tej skupini se nahajajo tudi komunist Jack Tanner, predsednik enega največjih angleških sindikatov — Zveze strojnih sindikatov.

Zasedanje strokovnih zvez v ZSSR

MOSKVA. — Na štirinajstem zasedanju Vseveznega osrednjega odbora strokovnih zvez je včeraj podal poročilo tajnik odbora Tarasov. To poročilo se je nanašalo na rezultate svetovne strokovne zvezne konference v Parizu. Nadalje je govoril omenil, da so svetovne strokovne zvezne delegacije pred kratkim obiskale Veliko Britanijo, Združene države Amerike, Francijo, Romunijo, Bolgarijo in druge države. Seznanim se so s tankošiljastimi strokovno zveznim delom in navezale prijateljske odnose z različnimi strokovnimi zvezami.

Istotako se vrše pogajanja za organizacijo ameriško-sovjetske strokovne zvezne odbora. Anglo-sovjetski in francosko-sovjetski strokovni zvezni odbori, obstoja že od leta 1941, odločena od 1945. Na povabilo Vseveznega odbora strokovnih zvez in raznih osrednjih odborov strokovnih zvez so obiskali sovjetsko zvezno strokovno zvezno predstavništvo iz Združenih držav Amerike, Britanije, Italije, Francije, Rumunije, Poljske, Češkoslovaške in Avstralije.

V govoru se je podrobno bavil z delom svetovne strokovne zvezne zveze. Govornik je vrlila v jeseni v Parizu in je poudaril soglasnost, s katero je bil odobren statut svetovne strokovne zvezne konference, ki je dejal, da so svetovne strokovne zveze pripevale znaten delež k temu, ker so razne

Konferenca strokovnih zvez v Buenos Airesu

Montevideo, 14. Tasa. — V Buenos Airesu se je končala konferenca demokratičnih strokovnih zvez.

Kot poročila „La Osa“, je konferenca v resnici obhvalila delovanje profesionalnih elementov v Argentini, ter argentinskih gospodarstvenikov, policijski oddelek za borbo proti komunizmu.

Konferenca je protestirala proti napa dom Peronovih pristaveh na demonstracijo demokratičnega bloka 8. decembra in izražila solidarnost z ameriškim delavci, ki jih vodi kongres industrijskih organizacij. Konferenca je obsodila antisemitizem, zahtevala borbo proti nasilnikom ter njihovo kaznovanje, kakor tudi ukinitve obsednega stanja.

Konferenca je sklenila sklicati v aprilu prihodnjega leta kongres vseh neodvisnih strokovnih zvez, ki bi ustanovili neodvisni kongres dela.

Ruska tovarna „ZIS“ ponovno obratuje

Moskva, 14. Tasa. — Stalinova avtomobilna tovarna „ZIS“ je pričela z množično proizvodnjo novega potniškega avtomobila ZIS 110.

Novi udobni avtomobil s 7 sedeži in 8 cilindri, dosega brzino do 140 km na uro. Novi avtomobil je zgradila skupina sovjetskih inženirjev med vojno pod vodstvom Ostrobova, ko je avtomobilska industrija delala za Hitlera. Tudi takrat, toda se je istotako pripravljala na novo proizvodnjo.

Stalinova tovarna je prva sovjetska avtomobilska tovarna in eno izmed vodilnih sovjetskih podjetij. Med vojno je bil velik del njene opreme evakuiran na vzhod. To opremo so uporabili za nove štiri avtomobilske tovarne, n. pr. za Uralsko tovarno, ki že množično izdeluje 35 tonske kamione.

Kljub evakuaciji je proizvodnja moskovske tovarne ZIS prav tako, kot je bila pred vojno.

Bodočnost naše industrije

Pred nekaj dnevi je ZVU izdala poziv, v katerem navaja, da je v Trstu preveč brezposelnih kovinskih delavcev ter da zato ustanavlja tečaje za zidarske delavce. V te tečaje naj bi se vpisali kovinarji od 21. leta starosti dalje, katerim se bo po možnosti tudi preskrbela zaposlitev po dovršenem tečaju.

Smatramo, da posledice tega ukrepa ne odgovarjajo interesom našega gospodarstva, predvsem pa kovinarske industrije. Če bomo odstranjevali kovinarje od njihove stroke, bomo nujno izgubili kovinarske kade, ki je toliko potrebna za procvit naše težke industrije. Izgubili bomo mnogo delovnih moči, ki bodo prošle v popolnoma drugakotno stroko.

Zidari bodo imeli dela na obnovitvenih pesih le nekaj let, ko pa se bo nehala to delo, kaj naj počnejo tedaj ti deavci? Drugača izhoda ne bo, kot brezposelnost ali pa pot v inozemstvo.

Razen tega bo ostala na mrtvi točki obnova industrijskih objektov in instalacij. Če bi se naša industrija kdaj pozivila, oziroma vsaj dosegla pogoje za obnovo, ne bo sposobna za ta dela, ker bodo delavci že odtrgani od svoje stroke.

Zato smatramo, da je boljše, če se ti delavci zaposlijo na obnovi industrijskih instalacij, ker tržaška, tržaška in ostale naše industrije ne smejo propasti.

Širite naš list

1. Vključevalo je delavstvo v Narodno osvobodilno vojsko in s tem ustvarjalo, jalo in usposobljalo oboje, kot prot osvobodilno ter mu pri tem odgovalo živo silo, ki jo je hotel mobilizirati za svoj vojni stroj.

2. Sabotiralo je okupatorjevo proizvodnjo, od katere je bilo odvisno delovanje fašističnega vojnega stroja in njegovo oskrbovanje. Z zmanjšano proizvodnjo in s slabimi kvantitativnimi izdelki se je občutno zmanjšala, udamost fašističnih armad.

3. S svojimi pozitivnimi nastopom je razbremenjevalo zavezniške armade in tako mnogo prispevalo v veličastni domovinski vojni. Osvobodilni boj na tako važnem ozemlju, kakor je Slovenija, preko katerega je prevažna križišča, je bil za skupno za zavezniško stvar velikega pomena.

V času osvobodilnega boja se je delavstvo naučilo ceniti enotnost in jo kovati do popolnosti. Veliko in važno vlogo ima „Delavska enotnost“ v Slovenskem Primorju, posebej v Trstu, kjer je delavstvo znalo organizirati skupen boj proti fašizmu ne glede na narodnost. V Trstu je bila „Delavska enotnost“ važen činitelj v boju za osvoboditev Slovenskega Primorja in za ustvari-

Kratke vesti

STALINGRAD. — V Stalingrad je prišel predstavnik ameriškega strokovnega zveznega gibanja Leo Krizicki. Krizicki si je ogledal mestno središče, pristanišče na Volgi, hiše, kjer je bil ujet polovnik VI. nemške armade, divisi feldmaršal von Paulus, nove poslopje dramskega gledališča. Ogledal si je tudi filme o obnovi Stalingrada in stalingraške obrambe. Bil je na kosilu, ki ga je priredil njemu na čast predsednik Mestnega sovjeta Pigalov.

GENOVA. — Volitve vodstva Genovskih strokovnih zvez delavcev kovinske industrije so dale sledeče rezultate: 25.100 glasov so dobili komunistični kandidati, 9.500 socialistični in 2.770 demokratski.

COPENHAGEN. — Zaradi stavke, ki se je začela danes v znak protesta sprico za pozitivne nekega uradnika, ki je bil obtožen, da je bil kolaboracionist, so prekinjene vse železniške zveze.

Sofija, 14. Tanjug. — Rudarji iz Jase-niškega premogovnega področja v Srbiji so poslali rudarjem največjega bolgarskega rudnika PERNIK poziv na tekmo-vanje za povečanje premogovne proizvodnje. Bolgarski rudarji so navdušeno sprejeli poziv, ki predvideva v prvem tromesečju prihodnjega leta povnanje proizvodnje za 10%.

tey bratstva med slovenskim in italijanskim proletariatom Trsta, Gorice in Trbiča.

Danes vstopa „Delavska enotnost“ v Trstu vse proletariatske sile v boj proti ostankom fašizmu in za zmago resnične ljudske demokracije.

Prav tako važno vlogo ima „Delavska enotnost“ na Koroskem, kjer je organizirana v industrijskih centrih. Tudi na Koroskem združuje „Delavska enotnost“ vse borbene sile zaveznega delavstva, tako slovenskega, kakor avstrijskega.

Iz „Delavske enotnosti“ se ob zaključku osvobodilnega boja razvijajo enotne strokovne zveze, ki združujejo v svojih vrstah industrijsko in poljedelsko delavstvo, delovno inteligenco in nameščenec ne glede na različni svetovni nazor. Enotne strokovne zveze urejajo delavska vprašanja, sodelujejo z organi narodne oblasti, skrbijo za zasto delavskih interesov in urejenih delovnih prilik. Organizirano delavstvo postaja namnožnejši tvorci gospodarske obnove v porušeni domovini. Enotne strokovne zve

